

joka pataljoonan esikunnasta oli lähetetty ottamaan selvää etulinjan tapahtumista. ~~Mustalla oli pari miestä~~ ~~siinä~~. Perillä ~~Mustalla~~ luutnantiksi ylennetty Oiva Latikka oli kin uutena komppanian päällikkönä. Hän pahoitteli eteen jääneen konekiväärin kohtaloa, jolloin yritin lohduttaa sanomalla, ettei sillä kiväärillä pitäisi olla mitään hätää. Huomasin vasta nyt, että oliⁿ lähtenyt asemista oikeastaan ilman lupaa. ~~Mustalla~~ Jotenkin olin ollut huolissani siitä, että komppaniaportaassa olisi oikea kuva asioista. □

Itse enkä kuvailin Oivo Latikkaa myöskään näin seuraavan kerran vasta keuhkotalvella 1942, sillä aamulla ~~siinä~~ lähtettiin Terenttilän tien suunnalle tukikohtaan kolme.

~~Mustalla~~ Komppanian (3 KKK/JR 23) sotapäiväkirja kertoo näistä tapahtumista myöskin (29.1.1940):

- Vihollisen tykistö tuli kohdistui etulinjaan ankarana. Mustalla ojalla alkoi vihollinen hyökätä illan hämärässä, pölystä ja taivasta ampumahautoihin josta kahden konekivääriryhmän oli puistuttava, koska kiväärit eivät toimineet. Yöllä lyötiin vihollinen kuitenkin takaisin sen menettäessä satakunta kaatunutta ja viisi konekivääriä. ~~Mustalla~~ miehistämme haavoittui vaikeankalaisesti res. Aho, RV ja Koukkari, Aho.

31.1. res. (Eino) Ojala haav. lievästi.

Otteita III/JR 23:n sotapäiväkirjasta (29.1.1940):

- 17.35 saapui mies 1. tukikohtasta ilmoittamaan, että vihollinen mursautunut läpi Mustaojan myöten.
- 22.00 tuli tieto, että viikkiperälän joukkue saavuttanut Mustaojan ja edellyt ampumahautaa myöden jonkin verran - vännr. Talosela haavoittunut vaikeasti (kuoli vielä samana iltana).
- 22.30 soitti divisionan komentaja ja käski pyytämään tykistöltä.
- 23.00 oma tykistö antoi tuli-iskun Mustaojaan. (Jo edellisenä päivänä -28.1- kello 20.45 pataljoonan komentaja oli ehdottanut rykmentin komentajalle, "että saataisiin tykistön tuli Mustaojalle asemiemme eteen pureutuneen vihollisen tuhoamiseksi". Ja seuraavana päivänä, siis tässä tarkasteltuna 29.1 kello 11.30 oli rykmenttiin lähetetty tykistön

KT2.7

KATA 2

Matti Laurilan Jalkaväkirykmentti 23 taisteli talvisodassa
Taipaleenjoella. 91

Kirjoittaja kuvaa tapahtumia ja tunnelmia Terenttilän suon etelä-
päässä Mustaojan maisemilla.

tulitusehdotus.)

Lopuksi vielä naapurirykmentin, JR 19:n (ent. 28) sotapäiväkirjaa (Geijerin "Talvisodan Taipale" mukaan):

- 29.1 klo 20.20 JR 23 ilmoittaa, että vihollinen on tehnyt läpimurron 1. ja 2. tukikohdan välistä. Ajankohdasta puuttuvat tarkemmat tiedot. Ilmoitusta ei ole aikaisemmin lähetetty, jotta ei divisioonassa turhaan hermostuttaisi. Tilanne on kuitenkin epäselvä, kaksi konekivääriä on poissa pelistä. (Tukikohta ~~2~~^{kaksi} oli tukikohdasta yksi noin 200-300 metriä vasemmalle. Sinne vei matala ampumahauta, jota ei päivisin kovinkaan paljon käytetty. Mustaojasta oikealle oli Suoniityt kenttävartion hoidossa.)

- klo 22.15 kapteeni Marttinen (Taipaleen lohkon esikunta-päällikkö) ilmoittaa, että vihollisen hyökkäys 1. tukikohtaa vastaan alkoi klo 17.50, mutta sen vahvuutta ei tiedetä. (Mainittuna päivänä aurinko laskee noin 16.20, joihin aikoihin vihollinen lienee jo aloitellut. Tykistökeskityksen aikana ja heti sen jälkeen, ehkä kello 17 mennessä, tulivat kai loput. Vrt. muuten em. kellomäärää 17.35, jolloin tieto saatiin jo pataljoonaan.)

Tukikohdassa - on sekä omia joukkoja että vihollisia. Vastahyökkäys on käynnissä. Oma konekivääri tulittaa 1. tukikohtaa.

- Klo 23.30 luutnantti Havumäki ilmoittaa, että puolet 1. tukikohdasta on käsissämme, toinen puoli vihollisella.

- klo 23.50 majuri Lilius (JR 23:n vt. komentaja everstiluutnantti Matti Laurilan tilalla) ilmoittaa, että 1. tukikohdan koilliskolkka on meidän käsissämme. Joukkue, joka on määrätty suorittamaan vastahyökkäys, ei vielä ole voinut toimittaa tehtävänsä, koska voimakas tykistökeskitys jauhaa 1. tukikohdan takaista maastoa. - Upseeripartio on lähetetty ottamaan selvää tilanteesta.

30.1 klo 00.15 majuri Lilius ilmoittaa, että omat konekiväärit ovat toiminnassa 1. tukikohdassa.

- klo 00.40 majuri Lilius ilmoittaa, että venäläisillä on vain satakunta metriä 1. tukikohdasta hallussaan; venäläiset ovat ampumahaudan keskikohdalla ja - ovat asettaneet esteitä kumpaankin päähän ampumahautapätkästään. Oma tykistö suorittaa häirintäammuntaa Mustaojan suulle.

- Klo 03.55 ilmoitetaan Mustaojalta, että arviolta joukkue venäläisiä on lähtenyt ~~koita~~ ampumahaudasta, jonka he ovat miinoittaneet. - vielä jäljellä jonkin verran - Puhdistus jatkuu.

- klo 07.35 Kapteeni Korhosen (III/JR 23) miehet ovat puhdistaneet ampumahaudan piikkilankarullista; 2. tukikohdassa ampumahaudat ovat osittain menneet umpeen.

- klo 08.30 kapteeni Korhonen ilmoittaa, että vihollisen tappiot voidaan arvioida joukkueen lisäksi parikymmeneksi mieheksi, että sotasaaliina on saatu 5 konekivääriä - sekä että omat tappiot ovat 1 upseeri ja 1 mies kaatuneina sekä 4 miestä haavoittuneina.

III/JR 23:n sotapäiväkirjassa todetaan vielä 30.1:

- 7.50 saatiin yhteys tukikohtien 1 - 2 välille.

Ja sotapäiväkirjan maininnan mukaan samana iltapäivänä eversti Blick kävi tutustumassa tilanteeseen.

Toiminta näytti jatkuneen kuten ennenkin, koska 1. tukikohta oli ~~(30.1) ilmoitettiin klo 12.15~~ ilmoittanut 12.15, että "yksi konekivääri saanut täysosuman" taikka seuraavana päivänä - ~~30~~ 31.1 - että "vihollinen liikehtii ja pelleilee, huudellen ja ammuskellen".

Pikku-Vikki oli haavoittunut käsivarteen. Myöhemmin luin lehdestä Vapauden Ristin alta: Runar Viktor Aho, res. stm., ja totesin hänen kuolleen jo seuraavana päivänä - 30. tammikuuta 1940. Hän-arkkipäivien Vikki-oli tosiaan kuolemansa hetkellä hiukan juhlallisemmin sanoen Viktor - Voittaja, ja jossakin taustalla olen näkevinäni, ~~vai~~ kuinka valkeat hanget hohtavat...

Jos hän olisi palannut, voin vain kuvitella, miten vauhdikkaasti hän olisi kertonut niitä näitä sodan päiviltä siellä Kivitalon kahvilassa. Huomasin tuosta ilmoituksesta, että tämä Vikki olikin sotamies. Olin muistellut, että hän olisi ollut korpraali. Mutta tämä johtui varmaan siitä, mitä Vikki kertoi korsun laverilla, jossa hän tapansa mukaan oli vallannut edustavimman ^aapikan. Hän oli silloin lukenut kirjettä ja sanonut:

- Kyllä kai ne teköo musta pian korpraalin, kun on jo kovirintamalla ylentähe kersantiksi. YH:n ensimmäisten päivien tuntemattomista tämä ~~sotamies Ahon~~ ^{Vikki} oli niitä harvoja, joka jäi jo silloin mieleeni. Kun komppanian vääpelina toimiva aliupseeri ^{Seinäjoella Talan pihamaalla} oli saanut nimenhuudon alkuun ja mainitsi sotamies Ahon, tämä löi siviilipukuisenakin (tosin sotilashousut ja saappaat jalassa) ~~ASENNON~~ kantapäät reippaasti yhteen, mutta toinen käsi oli syvällä taskussa, ja vastasi kuuluvasti:

- Herra vääpeli!

"M-J-M"

"M-J-M"

198/68

Tammikuu - laskutus
4,0 postista / 80, —

Juhani Nuora, rekian
Kantokatu 20 A

Seinäjoen

Pikku-Vikki

1974

7,5

M. Schult

Ts -
Taipale
JR 23
7 liuskaa

Lakemitt:

J. L. Oesch

E. Kuusinen

U. A. Vähtänen

H. Mäntylä

Valvinta
S.

SANOMA OSAKEYHTIÖ • VIIKKOSANOMAT OY

VIKKOKAUSLEHDET

HELSINKI, KORKEAVUORENKATU 28